

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid

datum 1 april 2025

Betreffende wetsvoorstel:

36.327

Vaststelling van het nieuwe Wetboek van Strafvordering (Wetboek van Strafvordering)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 1 april 2025 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

Tegen: DENK en FVD.

De stemmingen over de amendementen en moties vonden plaats op 25 maart 2025.

Aangenomen amendementen

Artikel 1.5.4, derde lid

26 (Ellian) over het ontvangen door het slachtoffer van een goede en volledige motivering van een sepot

Het toekomstige art. 1.5.4 lid 3 regelt dat een slachtoffer dat daar om verzoekt ten minste de motivering of een samenvatting van de motivering van het sepot ontvangt. In de praktijk ontvangt het slachtoffer in de regel een zeer minimale motivering en de motivering ontbreekt zelfs geheel in sommige gevallen. Indiener acht het van groot belang dat het slachtoffer een goede en volledige motivering ontvangt. Het verstrekken van de volledige motivering heeft als voordeel dat slachtoffers de beslissing beter kunnen begrijpen en daar dan mogelijk ook meer begrip voorkunnen op brengen. Bijkomend gevolg is dat het aantal beklagprocedures zou kunnen afnemen, hetgeen een gunstig effect kan hebben voor de werkbelasting bij het Openbaar Ministerie en de rechtspraak. Tevens zou het secundaire victimisatie kunnen worden voorkomen. Indiener stelt dat het amendement er ook toe leidt dat het Openbaar Ministerie niet langer een aparte samenvatting van de motivering hoeft te concipiëren, hetgeen eveneens voor een werklastvermindering zorgt.

Aangenomen met algemene stemmen.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 1 april 2025

blad 2

Artikel 1.5.5

22 → **52** (Ellian) over het slachtoffer ook bij niet-vervolging de mogelijkheid geven om kennis te nemen van processtukken

Op grond van artikel 1.5.4 hebben slachtoffers het recht om voldoende informatie te ontvangen over de strafzaak waarin ze betrokken zijn. Op grond van artikel 1.5.5 kunnen slachtoffers stukken die relevant zijn voor de beoordeling van de zaak voegen en verzoeken om kennisneming van de processtukken. Deze voorgestelde wetsartikelen zien echter op situaties waarin de beslissing al is genomen een verdachte te vervolgen. Wanneer echter geen vervolging wordt ingesteld, hebben slachtoffers geen recht om kennis te nemen van relevante informatie. Die informatie is wel noodzakelijk voor het slachtoffer om een weloverwogen keuze te maken ten aanzien van het starten van een beklagprocedure. Indien er verwacht wordt dat door het mogelijk maken dat slachtoffers ook bij niet-vervolging kennis kunnen nemen van relevante stukken, het aantal beklagzaken zou kunnen afnemen.

Beoogd wordt derhalve dat slachtoffers op basis van het nieuw voorgestelde artikel 1.5.5, zesde lid, het recht krijgen te verzoeken kennis te nemen van de stukken die zij relevant achten voor de beoordeling van de beslissing tot niet-vervolging. Een dergelijk verzoek moet ingediend kunnen worden voordat slachtoffers een beklagprocedure starten tegen de beslissing van het OM een verdachte niet te vervolgen.

De kennisneming van bepaalde processtukken kan net als bij het in het wetsvoorstel voorgestelde artikel 1.5.5 worden onthouden in het belang van het onderzoek, in het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of in het belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten dan wel op zwaarwichtige gronden aan het algemeen belang ontleend. Hiermee wordt ondervangen dat de beklagprocedure enkel wordt gebruikt om bijvoorbeeld privacygevoelige gegevens te verkrijgen over de persoon wiens vervolging wordt verlangd.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21, FVD en PVV.

Artikel 1.11.1

Artikel 1.11.2

27 → **51** (Mutluer en Van Nispen) over het stimuleren van het gebruik van mediation en andere herstelvoorzieningen

Dit amendement beoogt de toepassing van mediation en andere herstelrechtvoorzieningen in het strafrecht te stimuleren. Naar de mening van de indieners doet het voorliggend wetsvoorstel dat niet voldoende.

De voordelen van mediation in het strafrecht zijn legio. Zo kan zij zorgen voor een groter gevoel van gerechtigheid bij slachtoffers en helpt hen in de verwerking van het aangedane leed of afdoening van de schade, draagt zij bij aan herstel in een verstoorde relatie tussen slachtoffer en dader, biedt zij de dader inzicht in de gevolgen van zijn daad en vermindert dat de kans op recidive en kan zij zorgen voor een snellere oplossing van conflicten en daarmee ontlasting van het rechtssysteem. Mediation is een belangrijke vorm van herstelrecht die gevolgen heeft voor het strafproces. Daarom omvat het amendement een definitie van het begrip mediation.

Dit amendement zorgt ervoor dat in meerdere fasen het gebruik van herstelrechtvoorzieningen wordt gestimuleerd. Dat begint met een informatieplicht van de politie aan slachtoffer en verdachte over de mogelijkheden van herstelrecht. In de fase van het opsporingsonderzoek door de politie krijgen zowel slachtoffer als verdachte het recht om verzoeken te doen om te laten onderzoeken of mediation mogelijk is. Dat recht krijgen zij ook in de fase dat de politie het onderzoek heeft afgerond en de op de zaak betrekking hebbende stukken heeft ingediend bij het openbaar ministerie en in de fase van de terechtzitting.

datum 1 april 2025

blad 3

Op basis van het verzoek van een of beide partijen dient namens het OM of de rechtbank door het mediationbureau van de rechtbank een zorgvuldige afweging te worden gemaakt waarbij ook moet worden nagegaan of aan de (wettelijke) voorwaarden voor mediation wordt voldaan. Afwijzing van het verzoek is alleen mogelijk op basis van gewichtige redenen. Deze redenen moeten worden opgenomen in de schriftelijke afwijzing. Hierbij kan niet met een standaardformulering worden volstaan. Bij toewijzing van het verzoek wordt de zaak ter voorbereiding en toewijzing van een of twee MfN registermediators (met specialisatie strafrecht) verder begeleid door het mediationbureau van de rechtbank.

In het geval een geslaagde mediation blijkende uit een slotovereenkomst houdt de rechter in het geval hij een straf of maatregel oplegt op grond van de bestaande wetgeving daar al rekening mee. Dit amendement regelt dat ook de officier van justitie bij de strafvervolgning dan wel de strafeis rekening moet houden met een geslaagde mediation. In de praktijk doet de officier van justitie dit vaak al, maar nu wordt hij hiertoe verplicht door de wet. De zorgvuldige afwegingen door het mediationbureau van de rechtbank volgend op het verzoek van slachtoffer of verdachte bieden waarborgen voor een weging van de opechtheid van de motieven van beide betrokkenen in relatie tot de inzet van mediation (ook wel het herstelvermogen genoemd). Uiteindelijk is het mede aan de officier van justitie en de rechter om de uitkomst van een mediation te beoordelen en te wegen.

In de praktijk van het herstelrecht in het strafrecht worden verschillende vormen of modaliteiten onderscheiden. Ten eerste herstelbemiddeling. Bij herstelbemiddeling gaat het om bemiddelingsgesprekken die gericht zijn op bemiddeling en emotioneel herstel en die niet verbonden zijn aan de afdoeningsbeslissing die in de strafrechtelijke procedure wordt genomen. Partijen gaan daarbij op vrijwillige basis onder leiding van een onafhankelijke derde, de herstelbemiddelaar, in gesprek. Herstelbemiddeling kan in principe op elk door partijen gewenst moment worden gevoerd.

Ten tweede mediation. Bij mediation in strafzaken verwijst de officier van justitie of de rechter - al dan niet op verzoek van een ketenpartner, verdachte of slachtoffer - in een lopende strafprocedure een zaak ten behoeve van mediation. Deze zaak wordt daartoe aangemeld bij het mediationbureau van de rechtbank.

Deelname aan mediation is vrijwillig gedurende het gehele traject. De gesprekken, onder leiding van een of twee gecertificeerde MfN registermediators (met specialisatie strafrecht), zijn vertrouwelijk en vinden in de regel plaats in de mediationkamer van de rechtbank. Bij mediation in strafzaken staat herstel van zowel emotionele, relationele als materiële gevolgen van een strafbaar feit centraal. De mediation biedt de mogelijkheid afspraken te maken en deze afspraken vast te leggen in een schriftelijke overeenkomst, die door partijen wordt ondertekend. Deze zogenaamde slotovereenkomst wordt toegevoegd aan het strafdossier. De officier van justitie en/of de rechter houden vervolgens op basis van de wet rekening met de slotovereenkomst bij het nemen van een eindbeslissing over de strafzaak of bij het vonnis.

Ten derde de modaliteit van de herstelconferentie; dat wil zeggen dat behalve de dader en het slachtoffer ook de naaste omgeving oftewel gemeenschap aanwezig is. In de herstelconferentie kan de publieke dimensie worden vertegenwoordigd door leden uit de gemeenschap, hetgeen vooral aan de orde kan zijn wanneer het strafbare feit indicatief is voor een bredere problematiek die in de leefomgeving van de betrokken partijen speelt. Deze herstelmodaliteit is evenals herstelbemiddeling niet verbonden aan de afdoeningsbeslissing die in de strafrechtelijke procedure wordt genomen.

Er bestaan overigens meer vormen van herstelrecht dan die in het voorgaande werden genoemd.

Ten slotte kan bij algemene maatregel van bestuur tevens nadere invulling worden gegeven aan het mediationproces. Daarbij valt te denken aan regels ten aanzien van welke processtukken en informatie gebruikt mogen worden, over de communicatie en geheimhouding tijdens de mediation, over verschoningsrecht van de mediator en over termijnen waarbinnen een mediation moet worden afgerond.

datum 1 april 2025

blad 4

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB en FVD.

Artikel 1.11.4

28 → **39** (Ellian) over het gebruik van videoconferentie als hoofdregel bij verdachten in EBI's en AIT's

Al geruime tijd pleit indiener voor het beperken van vervoersbewegingen van gedetineerden van wie een hoog of extreem hoog risico uitgaat. Dit zijn gedetineerden die in een Afdeling Intensief Toezicht of in een Extra Beveiligde Inrichting zitten. De vervoersbewegingen die gepaard gaan met de verplaatsingen van en naar rechtbanken van dit type gedetineerde, brengen onaanvaardbare en onwenselijke risico's en kosten met zich mee. Het vervoersmoment is immers het meest kwetsbare moment en vraagt enorme inzet van allerlei diensten zoals het Bijzonder Ondersteuningsteam van de Dienst Vervoer en Ondersteuning en de Dienst Speciale Interventies. Daarbij dient in ogenschouw te worden genomen dat ook veel aanvullende beveiligingsmaatregelen noodzakelijk zijn op de locatie waar de zitting wordt gehouden. Deze maatregelen kosten veel capaciteit en zijn een onevenredige belasting voor het lokaal gezag alsmede de lokale capaciteit.

Naar aanleiding van de aangenomen motie Ellian/Palland van 16 december 2021, is het Besluit Videoconferentie in 2023 aangepast. Met deze aanpassing werd het mogelijk voor de rechter om te beslissen dat een verdachte via videoverbinding aanwezig is indien de beveiliging dat noodzakelijk maakt. De formulering van die aanpassing is nu overgenomen in het voorgestelde artikel 1.11.4. Voorgesteld wordt immers om de beslissing aan de rechter te laten of een verdachte fysiek aanwezig moet zijn op de zitting. Indiener is van mening dat het wettelijk uitgangspunt moet zijn dat gedetineerden van wie per definitie een hoog of extreem hoog veiligheidsrisico uitgaat, via videoverbinding aanwezig is bij het onderzoek ter terechtzitting. In de Extra Beveiligde Inrichting zijn uitstekende videoruimtes ingericht van hoge kwaliteit en de meeste Penitentiaire Inrichtingen hebben videoruimtes. Bovendien is in Vught ook een zittingszaal gebouwd alwaar ook een zitting deels via videoverbinding kan plaatsvinden.

Door het wettelijk uitgangspunt te verankeren worden discussies over de aanwezigheid van een verdachte voorkomen. Het uitgangspunt wordt alsdan namelijk aanwezigheid via videoverbinding tenzij sprake is van bijzondere redenen. Daarbij moet gedacht worden aan redenen die gelegen zijn in de sfeer van onderdelen van het onderzoek ter terechtzitting waar de verdachte fysiek aanwezig moet zijn, zoals bijvoorbeeld een getuigenverhoor. Het is de bedoeling dat de rechter deze uitzondering zeer terughoudend toepast.

Indiener hecht eraan te benadrukken dat het voorgestelde amendement in overeenstemming is met hoger recht en verwijst naar EHRM 5 oktober 2006, appl.nr. 45106/04 (*Marcello Viola/Italië*) en EHRM 13 november 2014, appl.nr. 43952/09 (*Bosti/Italië*).

Aangenomen. Voor: SP, NSC, de ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

Invoegen artikel 2.1.7a

20 → **46** (Ellian) over een algemene onderzoeksbevoegdheid voor de rechter-commissaris

Het huidige artikel 181 van het Wetboek van Strafvordering biedt de mogelijkheid voor de rechter-commissaris om op verzoek van de officier van justitie analoge toepassing te geven aan bestaande opsporingsbevoegdheden. In het nieuwe wetboek worden de onderzoeken die de rechter-commissaris kan laten verrichten limitatief en specifiek opgesomd in de voorgestelde hoofdstukken 6, 7 en 8 van Boek 2. Het is voorzienbaar dat in de toekomst situaties ontstaan die (net) niet onder een beschreven opsporingsbevoegdheid vallen, als gevolg waarvan de rechter-commissaris geen onderzoekshandelingen kan laten verrichten. Dat is volgens de indiener een onwenselijke situatie. Als een onderzoekshandeling niet precies past in een van de beschreven categorieën, is het onwenselijk dat de deur dan letterlijk dicht is, zoals in de voorgestelde wetstekst wel het geval is. Het betreffende onderzoek kan dan ook niet verricht worden, met alle gevolgen voor de opsporing van dien. Het gaat om situaties waarin bepaalde onderzoekshandelingen niet passen in de

datum 1 april 2025

blad 5

formulering van bestaande wettelijke bepalingen, doordat in die bepalingen is uitgegaan van bijvoorbeeld een bepaalde stand van techniek of werkwijze en op een later moment een andere techniek of werkwijze is ontstaan die de inbreuk die met de onderzoekshandeling wordt gemaakt niet groter maakt, maar die niet (exact) past in de formulering van de betreffende bepaling. Ontwikkelingen in de opsporing kunnen snel gaan, bijvoorbeeld op technologisch gebied maar ook ten aanzien van de forensische opsporing.

Voorbeeld van de toepassing van het huidige artikel 181 Sv betreft het inloggen op een cloudaccount. De rechter-commissaris heeft daarbij geoordeeld dat de wettelijke bevoegdheid tot het vorderen van gegevens bij een communicatieaanbieder toegepast had kunnen worden, maar dat die bevoegdheid nutteloos is als de communicatieaanbieder end-to-end encryptie gebruikt. Omdat het inloggen op iemands cloudaccount wél leesbare gegevens oplevert, en de inbreuk die wordt gemaakt dan niet groter is dan bij het vorderen van die gegevens, werd toestemming gegeven om in te loggen. Het is van belang dat dit type afweging ook onder het nieuwe wetboek gemaakt kan blijven worden. De inbreuk op het grondrecht is immers vergelijkbaar, maar de betreffende onderzoekshandeling niet.

Indiener stelt daarom voor om een algemene onderzoeksbevoegdheid in de wet op te nemen die dezelfde ruimte beoogt te bieden als het huidige artikel 181 Sv. Gelet op het strafvorderlijk legaliteitsbeginsel, acht indiener het van belang om een codificatievereiste op te nemen in de wet, zodat geen misverstand kan bestaan over het feit dat codificatie noodzakelijk is na een oordeel van de Hoge Raad over een niet specifiek geregelde onderzoekshandeling. De Hoge Raad kan daarover oordelen in het kader van een cassatieprocedure, een procedure tot cassatie in het belang van de wet en een prejudiciële procedure. Het besluit tot codificatie is uiteindelijk aan de wetgever. Daarbovenop stelt indiener voor dat uiterlijk binnen 3 jaar nadat de Hoge Raad heeft geoordeeld dat een onderzoekshandeling op de vangnetbepaling kan worden gebaseerd, een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer moet zijn ingediend. Op deze wijze is de voorgestelde algemene onderzoeksbevoegdheid robuust vormgegeven.

Aangenomen. Voor: ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21, FVD en PVV.

Artikel 2.5.4

Artikel 2.5.5, vijfde lid

34 → **35** (Helder) over de aanhouding van de verdachte

Dit amendement strekt tot twee wijzigingen van de bepalingen over de aanhouding van de verdachte (artikelen 2.5.4 en 2.5.5). Ten eerste wordt geregeld dat de aangehouden verdachte ten spoedigste wordt voorgeleid aan de officier van justitie of de hulpofficier van justitie. Daartoe is niet langer vereist dat de verdachte wordt overgebracht naar een plaats van verhoor. Zodoende kan de voorgeleiding ook geschieden met toepassing van videoconferentie als bedoeld in Boek 1, Titel 11.2. Ten tweede wordt geregeld dat de opsporingsambtenaar, in het geval van een aanhouding door een ander dan een opsporingsambtenaar, van de verdere uitoefening van zijn bevoegdheid tot opsporing kan afzien. Bij het afzien van de verdere uitoefening van de bevoegdheid tot opsporing wordt de aangehouden in vrijheid gesteld. Van de verdere uitoefening van de bevoegdheid tot opsporing kan worden afgezien onder verantwoordelijkheid van de officier van justitie en met inachtneming van de door het College van procureurs-generaal gegeven algemene aanwijzingen. Met deze wijzigingen wordt uitvoering gegeven aan de motie Helder c.s. (Kamerstukken II 2024/25, 36 600 VI, nr. 93).

De aangehouden verdachte wordt ten spoedigste voorgeleid aan de officier van justitie of de hulpofficier van de justitie. Bij de voorgeleiding beoordeelt de officier van justitie of de hulpofficier van justitie de rechtmatigheid en de opportuniteit van de aanhouding. Na de voorgeleiding wordt de aangehouden verdachte in vrijheid gesteld, tenzij de officier van justitie of de hulpofficier van justitie beveelt dat de verdachte wordt opgehouden voor onderzoek.

datum 1 april 2025

blad 6

Van oudsher is bepaald dat de aangehouden verdachte zo spoedig mogelijk wordt overgebracht naar een plaats voor verhoor, waar de verdachte direct wordt voorgeleid aan de officier van justitie of de hulpofficier van justitie. Heden ten dage kan de voorgeleiding plaatsvinden per videoconferentie, zo is geregeld in Boek 1, Titel 11.2. Bij de voorgeleiding per videoconferentie is het niet nodig dat de aangehoudene en de officier van justitie of de hulpofficier van justitie zich op dezelfde locatie bevinden. Per videoconferentie kan immers een directe beeld- en geluidsverbinding over een afstand tot stand worden gebracht. Om deze reden wordt voorgesteld het vereiste te schrappen dat de verdachte wordt overgebracht naar een plaats voor verhoor ter voorgeleiding.

In de rechtspraak wordt de aangehouden verdachte veelal voorgeleid aan de hulpofficier van justitie. De voorgeleiding per videoconferentie biedt een uitkomst in het geval de dienstdoende hulpofficier van justitie zich op een andere locatie bevindt dan de verdachte, bijvoorbeeld op een ander politiebureau of elders om ter plaatse leiding te geven aan onderzoekshandelingen.

De voorgeleiding van de aangehouden verdachte aan de officier van justitie of de hulpofficier van justitie geldt tot dusver als een verplichting. Het is de opsporingsambtenaar niet toegestaan de verdachte in vrijheid te stellen alvorens hem te hebben voorgeleid.¹ Tegen de achtergrond van het opportuniteitsbeginsel wordt voorgesteld een uitzondering te regelen op de voorgeleidingsplicht, namelijk in het geval de opsporingsambtenaar overeenkomstig artikel 1.3.15 afziet van de verdere uitoefening van zijn bevoegdheid tot opsporing.

Op grond van artikel 1.3.15 kan de opsporingsambtenaar onder verantwoordelijkheid van de officier van justitie en met inachtneming van de door het College van procureurs-generaal gegeven algemene aanwijzingen van de uitoefening of de verdere uitoefening van zijn bevoegdheid tot opsporing afzien op gronden aan het algemeen belang ontleend. Van opsporing kan worden afgezien als de strafrechtelijke vervolging van het desbetreffende strafbare feit niet opportuun moet worden geacht. Daarbij speelt ook een rol de verantwoorde inzet van personeel en middelen van de politie. De beperkte capaciteit van de politie moet worden ingezet in het algemeen belang. Niet aan de opsporing van bagatel delicten, wel aan de opsporing van delicten waarbij het algemeen belang, in het licht van de eigentijdse maatschappelijke ontwikkelingen, noopt tot de strafrechtelijke vervolging.

De aanhouding door een ander dan een opsporingsambtenaar kan wringen met het opportuniteitsbeginsel. Vindt de aanhouding plaats door een opsporingsambtenaar, dan ligt aan die aanhouding naast een rechtmatigheidsafweging ook een opportuniteitsafweging ten grondslag. Bij ontdekking op heterdaad van een bagateldelict zal een opsporingsambtenaar doorgaans niet tot aanhouding overgaan. Vindt de aanhouding daarentegen plaats door een ander dan een opsporingsambtenaar, dan geldt voor de opsporingsambtenaar de instructienorm om de aangehoudene over te nemen en voor te geleiden aan de officier van justitie of hulpofficier van justitie. In dat geval ontbeert de opsporingsambtenaar een opportuniteitsafweging. De beperkte capaciteit van de politie dient dan alsnog te worden besteed aan bagatel delicten.

Tegen deze achtergrond wordt voorgesteld dat de opsporingsambtenaar, in het geval van een aanhouding door een ander dan een opsporingsambtenaar, de aangehoudene niet voorgeleidt aan de officier van justitie of hulpofficier van justitie, indien hij overeenkomstig artikel 1.3.15 afziet van de verdere uitoefening van zijn bevoegdheid tot opsporing. De aangehoudene wordt in dat geval in vrijheid gesteld. Het opportuniteitsbeginsel komt toe aan het openbaar ministerie. De opsporingsambtenaar kan slechts afzien de verdere uitoefening van zijn bevoegdheid tot opsporing onder verantwoordelijkheid van de officier van justitie en met inachtneming van de door het College van procureurs-generaal gegeven algemene aanwijzingen. Dit houdt in dat het op de weg van het openbaar ministerie ligt om een beleidsregel op te stellen waarin wordt vastgelegd in welke gevallen

---

¹ Zie ook: G.J.M. Corstens, Het Nederlands strafprocesrecht, bewerkt door M.J. Borgers en T. Kooijmans, Deventer: Wolters Kluwer 2021, p. 445; B.F. Keulen & G. Knigge, Strafprocesrecht, Deventer: Wolters Kluwer 2020, p. 339.

datum 1 april 2025

blad 7

de opsporingsambtenaar een verdachte, die op heterdaad is aangehouden door een ander dan een opsporingsambtenaar, in vrijheid kan stellen zonder deze voor te geleiden aan de officier van justitie of de hulpofficier van justitie.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21, FVD en PVV

Artikel 2.5.21, tweede lid

13 → 41 (Sneller) over een wettelijke verplichting om concreter te motiveren waarom toepassing van voorlopige hechtenis noodzakelijk en proportioneel is

De toepassing van voorlopige hechtenis in Nederland krijgt zowel nationale als internationale kritiek.² Het wordt te vaak en te gemakkelijk toegepast, terwijl alternatieven middels de schorsing onder voorwaarden onvoldoende benut worden (gedragsinterventies, huisarrest, contactverbod, borgsom, elektrisch toezicht). Uit onderzoek van de Europese Commissie blijkt dat een derde van de Nederlandse gevangenispopulatie in voorlopige hechtenis zit, aanzienlijk meer dan het Europese gemiddelde van 25%.³ Vaak blijkt voorlopige hechtenis achteraf onnodig, te herleiden uit het aantal toegekende schadevergoedingen aan ex-verdachten ter compensatie van de onterecht doorgebrachte tijd in voorarrest.⁴ Net als voor reguliere korte detenties geldt voor korte detenties in het kader van voorlopige hechtenis dat deze detentieschade veroorzaken en dat recidivecijfers na detentie hoog liggen.⁵ De indiener onderschrijft derhalve de ambities van de regering om tegemoet te komen aan de kritiek. Net als de Raad van State⁶ vraagt indiener zich echter af of het nu voorliggende voorstel voldoende effectief is om deze ambities waar te maken en stelt zich daarom het voorliggende amendement voor.

Recente arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM), zoals *Maassen t. Nederland* en *Hasselbaink t. Nederland*, hebben duidelijk gemaakt dat de Nederlandse praktijk op het gebied van het motiveren van een besluit tot voorlopige hechtenis tekortschiet. Het Hof hecht groot belang aan een zorgvuldige en op de individuele zaak toegesneden onderbouwing van de noodzaak van voorlopige hechtenis. Ook de aanbevelingen van de Europese Commissie (EC) onderstrepen dat rechterlijke beslissingen omtrent voorlopige hechtenis naar behoren gemotiveerd moeten worden, met specifieke verwijzing naar de individuele omstandigheden die vrijheidsbeneming rechtvaardigen.⁷ De regering acht dat de professionele standaarden van de rechtspraak voldoende waarborgen bieden ten aanzien van het motiveren van een besluit tot voorlopige hechtenis.⁸ Nu deze standaarden dateren uit 2015, en de arresten van het EHRM dateren uit 2021, is indiener van mening dat die niet tot de gewenste verbetering geleid hebben.⁹ Dit onderstreept de noodzaak van een wettelijke regeling. Daarnaast is de indiener van mening dat een wettelijke verplichting voor rechters om uitgebreider en concreter te motiveren waarom voorlopige hechtenis noodzakelijk en proportioneel is, kan bijdragen aan een terughoudender toepassing van voorlopige hechtenis, conform het uitgangspunt dat vrijheidsbeneming enkel als uiterste maatregel (ultimum remedium) wordt toegepast.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD en FVD.

Artikel 2.5.27

30 → 50 → 56 (Sneller) over verduidelijking van de gronden voor voorlopige hechtenis

² Memorie van toelichting, pagina 416 en 417.

³ Bijlage bij Groenboek over detentie, Europese Commissie, 2011

https://www.eerstekamer.nl/eu/edossier/e110030_groenboek_over_de

⁴ Algemene Rekenkamer, Voorarrest: verdachten in de cel; Een kwantitatieve analyse van in verzekeringstelling en voorlopige hechtenis, Kamerstukken II 2017/18, 29 279, nr. 397.

⁵ WODC onderzoek 'korte detenties nader bekeken' <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-549ce973-4633-4450-8093-ca69771811f7/pdf>

⁶ Advies Afdeling advisering Raad van State en Nader rapport, p. 135.

⁷ <https://op.europa.eu/nl/publication-detail/-/publication/0659fe44-c9e8-11ed-a05c-01aa75ed71a1>

⁸ Memorie van Toelichting, pagina 421.

⁹ Project bijstand Tweede Kamer modernisering Wetboek van Strafvordering, inhoudelijke rapportage Boek 2: het opsporingsonderzoek, pagina 35.

datum 1 april 2025

blad 8

De toepassing van voorlopige hechtenis in Nederland krijgt zowel nationale als internationale kritiek.¹⁰ Het wordt te vaak en te gemakkelijk toegepast, terwijl alternatieven middels de schorsing onder voorwaarden onvoldoende benut worden (gedragsinterventies, huisarrest, contact- verbod, borgsom, elektrisch toezicht). Uit onderzoek van de Europese Commissie blijkt dat een derde van de Nederlandse gevangenispopulatie in voorlopige hechtenis zit, aanzienlijk meer dan het Europese gemiddelde van 25%.¹¹ Vaak blijkt voorlopige hechtenis achteraf onnodig, te herleiden uit het aantal toegekende schadevergoedingen aan ex-verdachten ter compensatie van de onrechtmatig doorgebrachte tijd in voorarrest.¹² Net als voor reguliere korte detenties geldt voor korte detenties in het kader van voorlopige hechtenis dat deze detentieschade veroorzaken en dat recidivecijfers na detentie hoog liggen.¹³ De indiener onderschrijft derhalve de ambities van de regering om tegemoet te komen aan de kritiek. Net als de Raad van State¹⁴ vraagt indiener zich echter af of het nu voorliggende voorstel voldoende effectief is om deze ambities waar te maken en stelt zich daarom het voorliggende amendement voor.

Met dit amendement beoogt de indiener de gronden voor voorlopige hechtenis te verduidelijken en aan te scherpen. Vanuit de rechtswetenschap en rechtspraak wordt al langer gesteld dat de gronden voor voorlopige hechtenis te zacht, te onduidelijk en te ruim te interpreteren zijn.¹⁵ De suggesties die in dat verband worden gedaan voor het verduidelijken van de gronden voor voorlopige hechtenis neemt de indiener met het voorliggende amendement over.¹⁶ De indiener is er van overtuigd dat een helder geformuleerde wettelijke regeling de rechtspraak meer duidelijkheid kan bieden en het wetboek toegankelijker en inzichtelijker kan maken. De drie basisvoorwaarden waar bij de oplegging van voorlopige hechtenis aan moet zijn voldaan, namelijk een zekere ernst van het feit, een bepaalde mate van verdenking en een grond maakt indiener met dit amendement weer zichtbaar.

Met betrekking tot de gronden wordt een nieuwe overkoepelende eis opgenomen die duidelijk maakt wat het uitgangspunt moet zijn bij de toepassing van de voorlopige hechtenis, namelijk dat naast aanwezigheid van één van de gronden, voorlopige hechtenis ook strikt noodzakelijk moet zijn, gelet op de gedragingen, feiten of omstandigheden, waaronder de persoonlijke omstandigheden van de verdachte. Indiener beoogt hiermee dat voorlopige hechtenis terughoudender zal worden toegepast omdat naast de aanwezigheid van één van de gronden voor voorlopige hechtenis, ook de noodzakelijkheid zal moeten worden beargumenteerd.. In aansluiting daarop wordt de onderzoeksgrond omschreven als een direct gevaar dat de verdachte het onderzoek zal frustreren. De grond met betrekking tot de ernstig geschokte rechtsorde wordt gericht op het directe gevaar dat de vrijlating van de verdachte, die wordt verdacht van een feit waarop 12 jaar of meer gevangenisstraf is gesteld, vanwege de zwaarte van het feit tot een directe verstoring van de openbare orde zal leiden.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, VVD en FVD.

Diverse artikelen

25 → 44 (Ellian) over ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel ook mogelijk te maken bij misdrijven waarvoor een boete van de vierde categorie mogelijk is.

¹⁰ Memorie van toelichting, pagina 416 en 417.

¹¹ Bijlage bij Groenboek over detentie, Europese Commissie, 2011
https://www.eerstekamer.nl/eu/edossier/e110030_groenboek_over_de

¹² Algemene Rekenkamer, Voorarrest: verdachten in de cel; Een kwantitatieve analyse van in verzekeringstelling en voorlopige hechtenis, Kamerstukken II 2017/18, 29 279, nr. 397.

¹³ WODC onderzoek «korte detenties nader bekeken» <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-549ce973-4633-4450-8093-ca69771811f7/pdf>

¹⁴ Advies Afdeling advisering Raad van State en Nader rapport, p. 135.

¹⁵ J. uit Beijerse, Naar een bij onschuldpresumptie passend systeem van voorlopige hechtenis. De lessen van Europa en van de klassieke rechtsgeleerden, Strafbblad 2008, p.465-487 en J.H. Janssen, F.W.H. van den Emster & T.B. Trotman, «Strafrechters over de praktijk van de voorlopige hechtenis. Een oordeel van de werkvloer!», Strafbblad 2013, p. 430-444.

¹⁶ J. Janssen, J. de Lange & M. Westhof, 'De ontmaskering van de zittingsagenda als grond voor voorlopige hechtenis', *NJB* 2024, afl. 31 en J. uit Beijerse & O. Maan, «Vast, tenzij»-praktijk dwingt tot aanpassing van de wettelijke gronden voor voorlopige hechtenis in het nieuwe wetboek», *NJB* 2024, afl. 40.

datum 1 april 2025

blad 9

In titel 7.2 van boek 2 en titel 5.5 van boek 6 zijn de bevoegdheden in verband met de ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel geregeld. In artikel 6.5.9 worden in dat verband enkele bevoegdheden geregeld die kunnen worden ingezet in geval van verdenking van een misdrijf waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd. De politie heeft in het voortraject geadviseerd om het conservatoir beslag niet langer te beperken tot feiten waarop een geldboete van de vijfde categorie is gesteld. Daarbij is verwezen naar de noodzaak van slagvaardig optreden bij milieudelicten of strafbare feiten uit de Opiumwet. Indiener volgt deze redenering en stelt daarom middels dit amendement voor dat de bevoegdheden in verband met de ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel in het Wetboek van Strafvordering ook kunnen worden ingezet bij een verdenking van een misdrijf waarvoor een geldboete van de vierde categorie kan worden opgelegd.

Niet valt uit te sluiten dat de boetecategorieën voor enkele misdrijven in de toekomst worden verhoogd. Dat laat echter onverlet dat er misdrijven zijn waarop een maximale geldboete van de vierde categorie is gesteld, die gelet op de aard en de feiten en omstandigheden waarop in het concrete geval de verdenking berust, het rechtvaardigt dat conservatoir beslag kan worden gelegd op vermogensbestanddelen van een verdachte.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

Artikel 2.10.29

17 → 19 → **21** (Sneller en Ellian) over niet-aanwezigheid van de verdachte bij getuigenverhoor als hoofdregel

Bij getuigenverhoren door de rechter-commissaris is de nieuwe hoofdregel dat de verdachte daarbij aanwezig mag zijn. Uitzonderingen zijn beperkt mogelijk. Het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Rechtspraak staan negatief tegenover deze wijziging.¹⁷ Zij stellen dat door de aanwezigheid van de verdachte de waarheidsvinding onder druk kan komen te staan. Ook bestaat er bij slachtoffers die verhoord worden een risico op secundaire victimisatie, waarbij met name gedacht kan worden aan zedenzaken. Het voorstel heeft aldus ingrijpende neveneffecten, terwijl er vanuit het oogpunt van rechtsbescherming voor de verdachte een beperkte toegevoegde waarde lijkt te zijn. In de meeste gevallen zal voldoende zijn dat de raadsman aanwezig is. De Raad voor de Rechtspraak is in de veronderstelling dat de nieuwe regel ook een negatief effect zal hebben op de doorlooptijden. De indieners zijn niet overtuigd van de noodzaak tot wijziging van de huidige regeling. Dit amendement leidt ertoe dat de raadsman wordt uitgenodigd en dat alleen onder bijzondere omstandigheden de verdachte het verhoor kan bijwonen.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

Artikel 4.3.22, eerste lid

18 → **45** (Sneller) over het verduidelijken dat de motivering van beslissingen mede gericht is op explicatie, inscherping en controle

Indiener acht het van groot belang dat besluiten genomen in vonnissen goed worden gemotiveerd. Uit artikel 121 Grondwet volgt dat vonnissen de gronden bevatten waarop zij rusten. De reden daarvan is gelegen in de verstrekking van rechterlijke beslissingen, waarmee inbreuk kan worden gemaakt op grondrechten. Daarnaast dient het motiveren van vonnissen de begrijpelijkheid daarvan voor de procespartijen, slachtoffers en de maatschappij, de inscherping van het vonnis door de rechter zelf en de controle op het vonnis door een hogere rechtsmacht. Ook de mate waarin verschillende strafdoelen met het vonnis worden bereikt is daarin voor de indiener van belang.

Op basis van het huidige recht moeten bepaalde beslissingen altijd gemotiveerd in het vonnis worden opgenomen, en andere beslissingen slechts wanneer daarover door de

---

¹⁷ Position Papers Openbaar Ministerie en Raad voor de Rechtspraak ten behoeve van kennisont-bijtsessie 28 november 2024.

datum 1 april 2025

blad 10

procespartijen een duidelijk standpunt is ingenomen en de rechter daarvan afwijkt. Dit stelsel blijft in het wetsvoorstel in de kern behouden. Een belangrijke vernieuwing vormt het uitgangspunt dat rechterlijke beslissingen moeten worden gemotiveerd voor zover dat voor de begrijpelijkheid daarvan noodzakelijk is (art. 4.3.22 lid 1). Zoals de Raad van State ook stelt in haar advies wordt de begrijpelijkheid van de beslissing in belangrijke mate bepaald door de standpunten die daarover door de procesdeelnemers worden ingenomen.¹⁸ Indiener deelt de zorg van de Raad van State dat de overige doelen van motivering (explicatiefunctie, inscherpingsfunctie en controlefunctie) in het geval dat daarover geen standpunt wordt ingenomen door procesdeelnemers mogelijk onvoldoende worden bereikt. Indiener beoogt met het amendement vast te stellen dat de motivering van vonnissen recht dient te doen aan alle doelen van motivering zoals voornoemd. Ook als procesdeelnemers geen standpunt hebben ingenomen kan motivering van een vonnis nog steeds wenselijk zijn indien dit nodig is om een vonnis controleerbaar te achten. Indiener erkent hierbij dat de omvang van een motivering kan verschillen en dat in bepaalde gevallen met een summiere motivering kan worden volstaan. Een korte motivering kan voldoende zijn indien hiermee aan alle motiveringsfuncties is voldaan.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, SGP, CDA, VVD, BBB en FVD.

Artikel 6.1.42, eerste lid

23 → **43** (Ellian) over schorsing van het onderzoek bij niet-verschijnen van de ouder

Vanuit de wens om meer ruimte te bieden aan de rechter om bij niet-verschijnen van de ouder onnodige aanhouding en vertraging van de strafzaak te voorkomen, is in het nieuwe artikel 6.1.42 de verplichting tot aanhouding voor de rechter zoals opgenomen in het huidige artikel 496a Sv, niet overgenomen. Beoogd wordt om hiermee vertraging te voorkomen. Een belangrijk uitgangspunt van het bestaande artikel 496a Sv is echter dat ouders die in gebreke blijven te verschijnen ter zitting door de rechter in beginsel daartoe worden opgeroepen. Het bestaande artikel waarborgt aldus dat zoveel mogelijk ouders daadwerkelijk aanwezig zijn bij strafzaken met een minderjarige verdachte. Het is immers een algemeen aanvaard uitgangspunt dat ouders een cruciale rol hebben bij het op het rechte pad houden van hun kinderen.

Indiener stelt dat door de nieuwe bepaling het risico bestaat dat minder ouders de strafzaak tegen hun minderjarige kinderen zullen bijwonen, zeker nu de uitdrukkelijke wens bestaat om de doorlooptijd van strafzaken te versnellen. Bovendien ontstaat het risico op rechtsongelijkheid. De ene rechter zal immers in meer gevallen ouders ter zitting oproepen en medebrenging bevelen, terwijl een andere rechter in soortgelijke zaken hier mogelijk van af zal zien. Ook het recht van de minderjarige verdachte om door een ouder te worden bijgestaan of te worden vergezeld wordt niet ten volle gewaarborgd door de keuze die is gemaakt in het nieuwe wetboek.

De bestaande regeling van artikel 496a Sv werkt goed en creëert een goede balans tussen het uitgangspunt dat de ouders aanwezig zijn bij de terechtzitting en de ruimte die de rechter heeft om te wegen of die aanwezigheid in het specifieke geval daadwerkelijk van toegevoegde waarde is. Indiener stelt daarom voor om de huidige regeling van artikel 496a Sv te handhaven en over te nemen in het nieuwe wetboek. Versnelling aanbrengen in strafzaken en het voorkomen van vertraging is uiteraard een belangrijk en te respecteren uitgangspunt, zeker bij jeugdigen. Op het grote geheel gaat het echter om een relatief klein aantal zaken dat aangehouden moet worden om de aanwezigheid van de ouders te bevelen. Dat laatste moet het uitgangspunt blijven.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

---

¹⁸ Advies afdeling Advisering Raad van State en Nader rapport, pagina 174 en 175.

datum 1 april 2025

blad 11

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Diverse artikelen

15 (Sneller) over consequenties voor termijnoverschrijding door het OM

De beweging naar voren brengt met zich mee dat verdachten al in een veel eerder stadium actief moeten zijn met hun verdediging. Dit vereist dat verdachten in een vroeg stadium toegang krijgen tot het strafdossier.

Zonder tijdige kennisgeving van het dossier is het voor de verdachte onmogelijk om zich adequaat te verdedigen, omdat hij dan geen inzicht heeft in de verdenkingen, de onderbouwing daarvan en het tegen hem beschikbare bewijs. De gemoderniseerde regeling van de kennisgeving van processtukken impliceert dat de wetgever waarde hecht aan het zo vroeg mogelijk delen van informatie. Echter, wanneer het Openbaar Ministerie (OM) nalaat stukken tijdig te verstrekken of rechterlijke termijnstellingen negeert, ontbreekt een consequentie. De Nederlandse Orde van Advocaten heeft aangegeven dat de verdediging in de praktijk regelmatig met termijnoverschrijdingen te maken krijgt.¹⁹ Derhalve acht de indiener het, met het oog op het recht op een eerlijk proces zoals neergelegd in artikel 17 Grondwet en artikel 6 EVRM, wenselijk om consequenties te verbinden aan termijnoverschrijdingen. Het amendement sluit aan bij de regeling zoals die op dit moment is neergelegd in het Landelijk Strafprocesreglement.²⁰

Ingetrokken.

Artikel 4.1.4, derde lid

16 (Sneller) over verruiming van de termijn voor het indienen van onderzoeksverzoeken

De beweging naar voren brengt met zich mee dat verdachten al in een veel eerder stadium actief moeten zijn met hun verdediging. Derhalve acht de indiener het, met het oog op het recht op een eerlijk proces zoals neergelegd in artikel 17 Grondwet en artikel 6 EVRM, wenselijk om de termijn voor het indienen van verzoeken met betrekking tot het onderzoek te verruimen. De huidige termijn van een maand wordt door de Nederlandse Orde van advocaten als zeer krap ervaren. Met het verruimen van deze termijn beoogt indiener meer ruimte te creëren voor een zorgvuldige voorbereiding van de verdediging.

Ingetrokken.

Artikel 1.1.9a

29 (Koops) over het verduidelijken van de aanduiding voorzitter

Dit amendement strekt ertoe nader vast te leggen wie wordt bedoeld met de term «voorzitter» in het Wetboek van Strafvordering, daar waaraan de voorzitter bevoegdheden worden toegekend die verband houden met de regievoering over het onderzoek.

In het kader van de «beweging naar voren» die moet worden bewerkstelligd, krijgt de «voorzitter van de rechtbank» een grotere regierol en een grotere verantwoordelijkheid. De voorzitter krijgt bijvoorbeeld in de fase tussen de procesinleiding en de oproeping verscheidene bevoegdheden om de zaak zittingsklaar te maken. Echter, in de wettekst is niet gedefinieerd wie de «voorzitter» is. Strikt gezien kan dat ook een(rol)rechter bij de Verkeerstoren van de rechtbank zijn.

Wat de indiener betreft moet duidelijk zijn wie «probleemeigenaar» is. Met deze toevoeging wordt voorkomen dat in de praktijk niet duidelijk is wie verantwoordelijk is voor het voeren van regie over het strafproces. Dit draagt volgens de indiener bij aan een efficiënt procesverloop, hetgeen in het belang is van alle procespartijen en ten goede moet komen aan het bewerkstelligen van de «beweging naar voren» in de praktijk. Met de

¹⁹ Position paper Nederlandse Orde van Advocaten ten behoeve van kennisontbijtsessie 28 november 2024.

²⁰ <https://www.rechtspraak.nl/Voor-advocaten-en-juristen/Reglementen-procedures-en-formulieren/Strafrecht/Paginas/Strafprocesreglement.aspx>

«Wanneer met betrekking tot voorgeleidingen en toetsingen niet overeenkomstig de bepalingen is gehandeld, kan de rechter-commissaris beslissen dat de voorgeleiding of toetsing die dag niet meer in behandeling wordt genomen, voor zover dat niet tot onaanvaardbare consequenties leidt.»

datum 1 april 2025

blad 12

modernisering wordt immers onder andere beoogd een duidelijke regievoering en een efficiënte behandeling van strafzaken te creëren. De voorzitter van de inhoudelijk behandelende Kamer is degene die hierin wat de indiener betreft de cruciale rol moet hebben.

Ingetrokken.

Artikel 2.5.27, eerste lid

12 → 40 (Sneller) over het beperken van de toepassing van voorlopige hechtenis

De toepassing van voorlopige hechtenis in Nederland krijgt zowel nationale als internationale kritiek.²¹ Het wordt te vaak en te gemakkelijk toegepast, terwijl alternatieven middels de schorsing onder voorwaarden onvoldoende benut worden (gedragsinterventies, huisarrest, contactverbod, borgsom, elektrisch toezicht). Uit onderzoek van de Europese Commissie blijkt dat een derde van de Nederlandse gevangenispopulatie in voorlopige hechtenis zit, aanzienlijk meer dan het Europese gemiddelde van 25%.²² Vaak blijkt voorlopige hechtenis achteraf onnodig, te herleiden uit het aantal toegekende schadevergoedingen aan ex-verdachten ter compensatie van de onterecht doorgebrachte tijd in voorarrest.²³ Net als voor reguliere korte detenties geldt voor korte detenties in het kader van voorlopige hechtenis dat deze detentieschade veroorzaken en dat recidivecijfers na detentie hoog liggen.²⁴ De indiener onderschrijft derhalve de ambities van de regering om tegemoet te komen aan de kritiek. Net als de Afdeling advisering van de Raad van State²⁵ vraagt indiener zich echter af of het nu voorliggende voorstel voldoende effectief is om deze ambities waar te maken en stelt zich daarom het voorliggende amendement voor.

Met dit amendement beoogt de indiener een betere inbedding van het *ultimum remedium*-karakter van voorlopige hechtenis. Dit adresseert de kritiek dat voorlopige hechtenis in Nederland te vaak en te gemakkelijk wordt toegepast, terwijl alternatieven middels de schorsing onder voorwaarden relatief weinig worden benut. Zoals de Afdeling advisering van de Raad van State in haar advies benadrukt, volgt de verplichting voor rechters om altijd te onderzoeken of schorsing van voorlopige hechtenis mogelijk is, reeds uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM). Derhalve komt de voorgestelde wettelijke regeling de kritiek onvoldoende tegemoet. Om dit te verbeteren worden aanbevelingen 14 en 15 van de Europese Commissie (C(2022) 8987)²⁶, waarin wordt gesteld dat voorlopige hechtenis als *ultimum remedium* moet gelden expliciet in de wet opgenomen.

Vervallen.

Artikel 2.10.65

57 (Ellian) over termijnoverschrijding bij onderzoekswensen

Als onderdeel van de beweging naar voren krijgt de rechter-commissaris in het nieuwe wetboek ruimere onderzoeks- en regiemogelijkheden. De verdachte en de verdediging worden gestimuleerd om al in een zo vroeg mogelijk stadium de rechter-commissaris te verzoeken onderzoek te verrichten. De rechter-commissaris kan daarbij een termijn stellen aan het opgeven of onderbouwen van die onderzoekswensen, maar heeft zelf geen enkele sanctiemogelijkheid wanneer onderzoekswensen niet tijdig worden ingediend of worden onderbouwd.

Inspanning van alle partijen in het strafproces is noodzakelijk om van de beweging naar voren een succes te maken. Het gevolg van het pas vlak voor of op de zitting indienen van

²¹ Memorie van toelichting, pagina 416 en 417.

²² Bijlage bij Groenboek over detentie, Europese Commissie, 2011
https://www.eerstekamer.nl/eu/edossier/e110030_groenboek_over_de

²³ Algemene Rekenkamer, Voorarrest: verdachten in de cel; Een kwantitatieve analyse van in verzekeringstelling en voorlopige hechtenis, Kamerstukken II 2017/18, 29 279, nr. 397.

²⁴ WODC onderzoek 'korte detenties nader bekeken' <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-549ce973-4633-4450-8093-ca69771811f7/pdf>

²⁵ Advies Afdeling advisering Raad van State en Nader rapport, p. 135.

²⁶ <https://op.europa.eu/nl/publication-detail/-/publication/0659fe44-c9e8-11ed-a05c-01aa75ed71a1>

datum 1 april 2025

blad 13

onderzoekswensen is immers in de praktijk dat een zaak alsnog moet worden aangehouden om bijvoorbeeld getuigen te horen, die bij een tijdig verzoek daartoe al daarvoor hadden kunnen zijn gehoord. Het opmerkelijke is echter dat de rechter-commissaris wel de wettelijke taak krijgt om de voortgang te bewaken, maar feitelijk maar weinig kan doen om voortgang af te dwingen of in te grijpen indien de voortgang belemmerd wordt. Dat is niet logisch, nu juist de essentie van de vlucht naar voren is dat in de fase bij de rechter-commissaris zoveel mogelijk onderzoekswensen worden ingediend. Die essentie is vervolgens gebaseerd op het uitgangspunt dat geen kostbare zittingscapaciteit verloren moet gaan en de doorlooptijden in het strafprocesrecht moeten worden teruggedrongen. Daarom is het volgens indiener noodzakelijk om de rechter-commissaris een instrument te geven zodat hij daadwerkelijk invulling kan geven aan zijn taak als voortgangsbewaker als bedoeld als in Boek 2, hoofdstuk 10, Titel 10.6. Het amendement regelt derhalve dat het overschrijden van de genoemde termijnstelling in artikel 2.10.65 wordt meegewogen bij de afweging van de rechter-commissaris of (voorzitter van) de rechtbank of een onderzoekswens nog moet worden gehonoreerd. De omstandigheid dat een verzoek of vordering buiten de gestelde termijn is ingediend, kan (mede) ten grondslag worden gelegd aan de afwijzing van het verzoek of de vordering.

Ingetrokken.

Artikel 2.5.31

14 → 42 (Sneller) over een inspanningsverplichting voor de officier van justitie voor het realiseren van alternatieven voor voorlopige hechtenis

De toepassing van voorlopige hechtenis in Nederland krijgt zowel nationale als internationale kritiek.²⁷ Het wordt te vaak en te gemakkelijk toegepast, terwijl alternatieven middels de schorsing onder voorwaarden onvoldoende benut worden (gedragsinterventies, huisarrest, contactverbod, borgsom, elektrisch toezicht). Uit onderzoek van de Europese Commissie blijkt dat een derde van de Nederlandse gevangenispopulatie in voorlopige hechtenis zit, aanzienlijk meer dan het Europese gemiddelde van 25%.²⁸ Vaak blijkt voorlopige hechtenis achteraf onnodig, te herleiden uit het aantal toegekende schadevergoedingen aan ex-verdachten ter compensatie van de onterecht doorgebrachte tijd in voorarrest.²⁹ Net als voor reguliere korte detenties geldt voor korte detenties in het kader van voorlopige hechtenis dat deze detentieschade veroorzaken en dat recidivecijfers na detentie hoog liggen.³⁰ De indiener onderschrijft derhalve de ambities van de regering om tegemoet te komen aan de kritiek. Net als de Raad van State³¹ vraagt indiener zich echter af of het nu voorliggende voorstel voldoende effectief is om deze ambities waar te maken en stelt zich daarom het voorliggende amendement voor.

Het initiatief tot het opleggen van voorlopige hechtenis en het verzoeken om de schorsing daarvan ligt primair bij de officier van justitie. Indien de officier niet om voorlopige hechtenis verzoekt, kan de rechter deze doorgaans niet bevelen. Daarnaast is het de officier die de Reclassering inschakelt om onderzoek te doen naar mogelijke alternatieven voor voorlopige hechtenis middels de schorsing onder voorwaarden en om deze in de praktijk toe te passen. De Raad van State heeft in haar advies aangegeven dat het wenselijk is om te overwegen of flankerende maatregelen nodig zijn ten aanzien van het Openbaar Ministerie (OM) om ervoor te zorgen dat voorlopige hechtenis daadwerkelijk terughoudender zal worden toegepast.³² De regering kiest hier echter niet voor. De indiener van dit amendement acht een wettelijke regeling ten aanzien van de officier van justitie om zich actief in te spannen voor het realiseren van alternatieven voor voorlopige hechtenis middels de schorsing onder voorwaarden van groot belang. Een dergelijke

²⁷ Memorie van toelichting, pagina 416 en 417.

²⁸ Bijlage bij Groenboek over detentie, Europese Commissie, 2011
https://www.eerstekamer.nl/eu/edossier/e110030_groenboek_over_de

²⁹ Algemene Rekenkamer, Voorarrest: verdachten in de cel; Een kwantitatieve analyse van in verzekeringstelling en voorlopige hechtenis, Kamerstukken II 2017/18, 29 279, nr. 397.

³⁰ WODC onderzoek 'korte detenties nader bekeken' <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-549ce973-4633-4450-8093-ca69771811f7/pdf>

³¹ Advies Afdeling advisering Raad van State en Nader rapport, p. 135.

³² Advies Afdeling advisering Raad van State en nader rapport, pagina 135.

datum 1 april 2025

blad 14

wettelijke regeling kan bijdragen aan het terughoudender toepassen van de voorlopige hechtenis, in lijn met het *ultimum remedium*-karakter dat zowel in jurisprudentie als in internationale aanbevelingen centraal staat. Hiermee wordt tevens tegemoetgekomen aan de internationale kritiek op de Nederlandse praktijk van voorlopige hechtenis.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, DENK, Volt, D66, NSC, CDA en FVD.

Artikel 3.3.1, eerste lid

60 (Emiel van Dijk) over het verlagen van de grens voor strafbeschikkingen naar maximaal drie jaar

De indiener is van mening dat de regering de officier van justitie teveel ruimte heeft gegeven bij het opleggen van strafbeschikkingen. Niet alleen zijn strafbeschikkingen inconsistent en intransparant, ook tast het veelvuldig en ruim gebruik direct het vertrouwen in de rechtstaat aan. Juist criminaliteit zoals straatterreur, stalking en mishandeling heeft de grootste gevolgen voor de veiligheid en het veiligheidsgevoel van slachtoffers en betrokkenen.

Indiener is van mening dat strenger straffen de manier is om criminaliteit aan te pakken, hen de vergelding van het strafrecht te laten voelen en gerechtigheid te laten geschieden voor slachtoffers. Dit vereist een breed scala aan sanctiemogelijkheden en mag niet beperkt blijven tot enkel geldboetes en taakstraffen e.d..

In de praktijk zien we dat het OM van strafbeschikkingen de norm maakt op vrijwel alle delicten binnen de maximale zes jaar celstraf. 'Volgens de interne instructie mag een officier van justitie zaken zoals diefstal alleen nog in hoge uitzondering aan de rechter voorleggen.' Indiener is van mening dat dit de geloofwaardigheid van de overheid volledig op het spel zet, slachtoffers in de kou laat staan en criminelen er te makkelijk mee laat weggelaten.

Daarom pleit de indiener ervoor om de bevoegdheid om strafbeschikkingen op te leggen bij delicten met een maximale gevangenisstraf van zes jaar te beperken, door deze grens te halveren naar drie jaar.

Verworpen. Voor: BBB, JA21, FVD en PVV.

Artikel 3.3.1, eerste lid

59 (Emiel van Dijk) over het schrappen van de mogelijkheid van strafbeschikkingen voor misdrijven tegen de zeden, persoonlijke vrijheid en mishandeling

De indiener is van mening dat regering de officier van justitie teveel ruimte heeft gegeven bij het opleggen van strafbeschikkingen. Strafbeschikkingen kunnen op dit moment zelfs uitgevaardigd worden bij misdrijven tegen de persoonlijke vrijheid, tegen de zeden en mishandeling, terwijl dat direct het vertrouwen in de rechtstaat aantast. Juist criminaliteit zoals straatterreur, aanranding en mishandeling heeft de grootste gevolgen en impact op het slachtoffer, de veiligheid en het veiligheidsgevoel van slachtoffers en betrokkenen. Indiener is van mening dat strenger straffen de manier is om criminaliteit aan te pakken, hen de vergelding van het strafrecht te laten voelen en gerechtigheid te laten geschieden voor slachtoffers. Dit vereist een breed scala aan sanctiemogelijkheden en mag niet beperkt blijven tot enkel geldboetes en taakstraffen e.d..

Daarom pleit de indiener ervoor om de bevoegdheid om strafbeschikkingen uit te vaardigen voor de misdrijven die vallen onder Titel XIV, Titel XVIII en Titel XX van het Tweede boek van het Wetboek van Strafrecht, te schrappen.

Verworpen. Voor: SGP, BBB, JA21, FVD en PVV.

Artikel 3.3.1, eerste lid

61 (Emiel van Dijk en Vondeling) over het schrappen van de bevoegdheid om strafbeschikkingen op te leggen aan criminele asielzoekers

De indieners van dit amendement hebben zwaarwegende bezwaren tegen het uitvaardigen van strafbeschikkingen bij delicten gepleegd door asielzoekers. Asielzoekers zijn in

datum 1 april 2025

blad 15

afwachting van hun asielprocedure in Nederland. Criminaliteit tijdens dit verblijf moet volgens de indieners krachtig aangepakt worden en direct invloed hebben op hun asielstatus.

De nieuwe beleidsrichtlijn van het Openbaar Ministerie (OM) zorgt er echter voor dat criminele asielzoekers minder vaak voor ernstige misdrijven – zoals diefstal, mishandeling of wapenbezit – voor de rechter verschijnen. In plaats daarvan worden deze zaken afgedaan met een strafbeschikking. De criminele asielzoeker ontloopt hiermee mogelijke gevolgen voor zijn asielstatus. Het OM mag namelijk geen vrijheidsbenemende straffen opleggen terwijl dit volgens de asielwetgeving wel nodig is om een asielaanvraag af te kunnen wijzen.

Om deze redenen stellen de indieners voor om een nieuw lid toe te voegen aan artikel 3.3.1 van het Wetboek van Strafvordering. Hiermee wordt de bevoegdheid van de officier van justitie om strafbeschikkingen uit te vaardigen beperkt wanneer de verdachte een vreemdeling is in de zin van artikel 1 van de Vreemdelingenwet 2000.

Verworpen. Voor: SGP, BBB, JA21, FVD en PVV.

Diverse artikelen

49 → **76** (Koops) over het meteen motiveren in het eindvonnis als is afgeweken van een uitdrukkelijk voorgedragen standpunt

Met dit amendement beoogt indiener ervoor te zorgen dat de strafrechter, indien in afwijking van een uitdrukkelijk voorgedragen standpunt tot een bewezenverklaring wordt gekomen, dit moet motiveren in het oorspronkelijke vonnis en niet in de aanvulling op het vonnis. Het huidige wetsvoorstel geeft de strafrechter de ruimte deze motivering pas te geven in de aanvulling op het vonnis, zoals bedoeld in voorgesteld artikel 4.3.23, derde lid.

Indiener wijst erop dat deze aanvulling pas wordt opgemaakt indien een gewoon rechtsmiddel, in dit geval hoger beroep, tegen het vonnis wordt ingesteld. Dat betekent dus dat pas na het instellen van hoger beroep voor de verdachte bekend wordt waarom een door hem of haar gevoerd uitdrukkelijk onderbouwd verweer is verworpen en waarom de strafrechter tot een bewezenverklaring is gekomen. Indiener is principieel van oordeel dat dit vanaf het begin aan de veroordeelde bekend moet zijn.

In de visie van indiener worden veel hoger beroepen vanuit de kant van de verdachte ingesteld juist omdat niet duidelijk is waarom een bepaald verweer is verworpen. Dit zou voorkomen kunnen worden door de strafrechter te verplichten hier meteen in het oorspronkelijke vonnis deugdelijk op te reageren, mits het een uitdrukkelijk voorgedragen standpunt betreft.

Het wetsvoorstel is op zo'n manier ingericht dat deze ruimte voor de strafrechter om de motivering later pas te geven slechts bestaat indien aan de verdachte niet een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel van meer dan een jaar wordt opgelegd. Indiener is van oordeel dat ook vonnissen waarin dergelijke straffen niet aan de orde zijn, zeer ingrijpend kunnen zijn en dat ook in die zaken in het oorspronkelijke vonnis aan de veroordeelde bekend moet worden gemaakt waarom uitdrukkelijk voorgedragen standpunten worden verworpen. Onder het huidige wetsvoorstel kan de strafrechter er in zaken waarin een rechtspersoon terechtstaat bovendien altijd voor kiezen om de motivering over uitdrukkelijk voorgedragen standpunten later pas te geven. Deze kunnen immers geen vrijheidsstraf opgelegd krijgen.

Volgens indiener kan het instellen van een deel van de hoger beroepen voorkomen worden door de strafrechter te verplichten in het oorspronkelijke vonnis te reageren op uitdrukkelijk voorgedragen standpunten, ook in de zaken waarin verkort vonnis wordt opgemaakt zoals bedoeld in artikel 4.3.23, derde lid.

Verworpen. Voor: NSC, FVD en PVV.

datum 1 april 2025

blad 16

Artikel 5.3.1, eerste lid

48 (Koops) over het verlengen van de termijn voor het instellen van verzet tegen een strafbeschikking naar zes weken

Met dit amendement beoogt indiener de termijn voor het instellen van verzet tegen een strafbeschikking te wijzigen van twee weken naar zes weken. De praktijk laat zien dat de termijn van twee weken vaak een te korte termijn is om een weloverwogen keuze te maken over het al dan niet instellen van verzet.

Deze termijn geeft niet voldoende ruimte om geschikte rechtsbijstand te vinden en gedegen juridisch advies in te winnen van bijvoorbeeld een advocaat. Indiener vindt het van groot belang dat mensen die een strafbeschikking krijgen een zorgvuldige keuze kunnen maken over het wel of niet hiertegen opkomen. Een strafbeschikking en het daaraan ten grondslag liggende dossier kan juridisch en feitelijk complex zijn. De gevolgen van het aanvaarden van een strafbeschikking kunnen bovendien zeer groot zijn. Indien een strafbeschikking wordt geaccepteerd, betekent dat dat in rechte vaststaat dat de betrokkene het strafbare feit heeft gepleegd, wat leidt tot een aantekening in de justitiële documentatie, in de volksmond het 'strafblad'. Dit kan grote negatieve gevolgen hebben voor het al dan niet krijgen van een Verklaring Omtrent Gedrag en daarmee een baan.

Het is des te meer van belang dat burgers een zorgvuldige afweging kunnen maken, nu er steeds meer strafbeschikkingen worden uitgevaardigd en ook geldt dat dat niet (meer) alleen het geval is bij lichte vergrijpen. In het kader van het kunnen maken van een zorgvuldige afweging, merkt indiener bovendien op dat, los van wat dit amendement bewerkstelligt, duidelijker aan de ontvanger van de strafbeschikking moet worden gecommuniceerd wat zijn rechten zijn en wat de gevolgen zijn van het accepteren van de strafbeschikking.

Een verlenging van de termijn zou de rechtsgang bovendien niet wezenlijk vertragen. In veel gevallen wordt een strafbeschikking pas na langere tijd uitgevoerd dan na zes weken en voor gevallen waarin verzet is ingesteld geldt ook dat dat doorgaans niet binnen de termijn van zes weken wordt behandeld. Deze voorgestelde verlenging hoeft volgens indiener dan ook geen ingrijpende gevolgen te hebben voor de doorlooptijden.

Om betere rechtsbescherming te bieden in het kader van strafbeschikkingen, stelt indiener voor om dezelfde termijn aan te houden als in het bestuursrecht geldt om bezwaar te maken tegen een besluit, namelijk zes weken.

Verworpen. Voor: SP, DENK, NSC en FVD.

Artikel 5.4.2

47 (Koops) over het verlengen van de termijn voor het instellen van hoger beroep naar drie maanden

Met dit amendement beoogt indiener de termijn voor het instellen van hoger beroep te wijzigen van twee weken naar drie maanden. De praktijk laat zien dat de termijn van twee weken voor de verdachte, maar ook voor de officier van justitie, vaak een te korte termijn is om een weloverwogen keuze te maken over het al dan niet instellen van hoger beroep. Volgens indiener resulteert deze korte termijn erin dat vaker hoger beroep wordt ingesteld dan nodig, omdat zowel voor verdachten als het Openbaar Ministerie geldt dat er soms voor wordt gekozen om hoger beroep in te stellen puur om de termijn te dekken.

Indien procespartijen drie maanden de tijd krijgen om te overwegen om hoger beroep in te stellen, betekent dat dat deze keuze minder overhaast hoeft te worden gemaakt en dat verdachten zich beter kunnen laten voorlichten over de te maken keuze. Advocaten hebben hierdoor meer tijd om de uitspraak te analyseren, de kansen en risico's van een hoger beroep in te schatten en hierover een weloverwogen advies te geven. Dit bevordert ook de kwaliteit van de adviezen hieromtrent.

Zeker indien een verdachte is veroordeeld in eerste aanleg en het wenselijk acht zich in hoger beroep door een nieuwe advocaat te laten bijstaan en zich door deze nieuwe

datum 1 april 2025

blad 17

advocaat te laten adviseren over de keuze om wel of niet hoger beroep in te stellen, is de termijn van twee weken kort. Het dossier moet door deze nieuwe advocaat dan immers nog volledig worden bestudeerd.

Een langere termijn voor het maken van de keuze om wel of niet hoger beroep in te stellen zorgt in de visie van indiener voor zorgvuldigere keuzes en minder onnodige hoger beroepen. Dit komt de efficiëntie binnen de rechtspraak ten goede.

Indiener acht het aangewezen om deze verlenging van de termijn in ieder geval bij het instellen van hoger beroep te regelen, omdat het instellen van hoger beroep vaker voorkomt dan het instellen van sommige andere rechtsmiddelen.

Verworpen. Voor: SP, DENK, NSC en FVD.

Invoegen artikel 6.1.16a

37 (Mutluer en Van Nispen) over herstelvoorzieningen bij jeugdige verdachten

Dit amendement beoogt specifieke regels vast te leggen met betrekking tot herstelrechtvoorzieningen voor minderjarige verdachten. Meer nog dan in het geval van volwassen verdachten heeft het de voorkeur om deze voorzieningen bij minderjarigen toe te passen. Bij minderjarige verdachten gelden de in het kinderrechtenverdrag neergelegde uitgangspunten zoals het pedagogische uitgangspunt, het mogen en kunnen leren van fouten, de vooropstelling van het belang van het kind en het recht op participatie van de jongere in zaken die hem aangaan, waarbij rekening wordt gehouden met diens zich ontwikkelende vermogens. In Nederland heeft het jeugdstraf- en strafprocesrecht dan ook een pedagogisch karakter met het voorkomen van recidive als algemeen uitgangspunt. Dit betekent dat voor jeugdige verdachten «zoveel mogelijk interventies worden ingezet gericht op een positieve gedragsbeïnvloeding van de jeugdige [...] Beslissingen en handelingen richting de jeugdige verdachte, waaronder de toepassing van sancties en maatregelen, zijn er op gericht de ontwikkeling van deze jongere te stimuleren, de jongere te heropvoeden, te resocialiseren en te weerhouden van een verdere criminele carrière».³³

Om dit te stimuleren wordt het volgende voorgesteld: De Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) adviseert in zijn rol van onderzoeker van het kind in strafzaken omtrent de inzet van herstelrecht-voorzieningen. Dit advies dient zo vroeg als mogelijk, nog voor de beslissing van het Openbaar Ministerie (het OM) over de vervolging, te worden afgegeven. Indien het OM in afwijking van een advies van de RvdK om de voorkeur aan een herstelrechtvoorziening te geven toch beslist om tot vervolging over te gaan, dient het OM dit te motiveren. Daarnaast krijgen de officier van Justitie en de rechter de bevoegdheid om zelf ambtshalve te onderzoeken of mediation of een herstelconferentiemogelijk is. De door het mediationbureau voor de zaak aangestelde mediator onderzoekt dan wat de beste passende herstelrechtvoorziening is.

In het geval mediation of herstelconferentie slaagt, hetgeen moet blijken uit een vaststellingsovereenkomst, moet het uitgangspunt worden dat het OM de zaak, al dan niet voorwaardelijk, seponeert dan wel dat de rechter, al dan niet voorwaardelijk, overgaat tot beëindiging van de zaak. Dit uitgangspunt kan verlaten worden in het geval de officier respectievelijk de rechter van mening is dat gezien de ernst van het strafbare feit, de persoon van de verdachte of de omstandigheden waaronder het feit is begaan sepot of zaaksbeëindiging onvoldoende sanctionerend zijn. In dat geval is vervolging of bestraffing aangewezen. Daarmee blijft de uiteindelijke beslissing over vervolging of bestraffing bij respectievelijk het OM en de rechter. Het OM dan wel de rechter geven in het geval zij niet tot sepot of zaaks beëindiging overgaan expliciet aan waarom zij tot die beslissing zijn gekomen.

In het bijzonder bij jeugdige verdachten dient op basis van internationale verdragen en bindende Europese richtlijnen terughoudend te worden omgegaan met het opleggen van vrijheidsbenemende straffen. Daarom is er voor gekozen dat voor het opleggen van een

---

³³ (OM-Richtlijn en kader voor strafvordering jeugd en adolescenten).

datum 1 april 2025

blad 18

vrijheidsbenemende sanctie bij een minderjarige verdachte eerst advies daaromtrent dient te worden gevraagd aan de raad voor de kinderbescherming. De rechter geeft in het vonnis de redenen op die tot het opleggen van een vrijheidsstraf hebben geleid.

De bovenstaande specifiek voor minderjarige verdachten bedoelde bepalingen worden zijn niet van toepassing in het geval voor een adolescente verdachte van 18–23 jaar oud het jeugdstrafrecht geldt dan wel voor de minderjarige verdachte van 16–18 jaar oud het volwassenenstrafrecht.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt en FVD.

Artikel 6.4.4

Artikel 6.4.5

24 → **58** (Ellian) over het laten vervallen van de mogelijkheden voor specifiek beklag met betrekking tot gegevens

In de consultatieversie van Boek 6 was oorspronkelijk voorgesteld dat de beklagmogelijkheden met betrekking tot gegevens niet zouden terugkeren in het nieuwe wetboek. Daarna is toch de keuze gemaakt deze specifieke beklagmogelijkheden te behouden, omdat het niet mogelijk bleek een splitsing te maken naar het type beslissing waartegen onder het huidige recht beklag open staat. Daarenboven is door de regering besloten om de beklagmogelijkheid uit te breiden, namelijk tot alle situaties waarin door de opsporing gegevens zijn overgenomen. Op basis van de ervaringen in de praktijk levert het laten vervallen van deze specifieke beklagmogelijkheden een afname op van de werklast voor, politie, het Openbaar Ministerie en de rechtspraak. Weliswaar valt deze werklastvermindering niet op voorhand in te schatten, maar elk klaagschrift dat redelijkerwijs kan worden voorkomen is een vermindering van de werklast. Indiener stelt daarom voor om terug te keren naar de keuze die bij de consultatieversie van Boek 6 was gemaakt en zodoende de mogelijkheden voor specifiek beklag met betrekking tot gegevens te laten vervallen.

Tijdens het wetgevingsoverleg van 10 februari 2025 over de boeken 5 en 6 is aan de orde geweest dat er vanuit de Rechtspraak kritiek was geuit op het laten vervallen van de specifieke beklagmogelijkheden met betrekking tot gegevens, als gevolg waarvan de regering ervoor koos de regeling te behouden. De kritiek hield in dat er niet een afdoende alternatief voor de mogelijkheid van beklag met betrekking tot gegevens over zou blijven. De indiener deelt het uitgangspunt dat bij gegevensonderzoek door de opsporing een effectief rechtsmiddel zoals beklag dient open te staan. Een rechtsmiddel hoeft echter niet in het Wetboek van Strafvordering te staan; ook de inzage-, correctie-, en verwijderingsrechten die toekomen aan betrokkenen op grond van de Wet politiegegevens moeten hierbij in ogenschouw worden genomen. Naar het inzicht van de indiener zijn er hiermee voldoende alternatieven voorhanden, waarbij het belang van het beperken van de werklast van Politie en Openbaar Ministerie naar het oordeel van de indiener zwaarder weegt dan het belang van betrokkenen om specifieke beklagmogelijkheden met betrekking tot gegevens te behouden.

Verworpen. Voor: SGP, VVD, BBB, JA21 en PVV.

Moties

31 (Sneller en Van Nispen) over voldoende structurele middelen beschikbaar maken voor de sociale advocatuur en de reclassering

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, ChristenUnie en FVD.

32 (Van Nispen c.s.) over onderzoeken hoe een nieuw puntensysteem voor rechtsbijstand eruit komt te zien ten gevolge van de veranderingen in het nieuwe Wetboek van Strafvordering

datum 1 april 2025

blad 19

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, BBB, JA21 en FVD.

33 (Mutluer c.s.) over waarborgen dat de gesubsidieerde rechtsbijstand tijdig en adequaat beschikbaar is voor alle verdachten, ongeacht hun detentiestatus

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, CDA, BBB en FVD.

36 (Mutluer) over de inwerkingtreding van aangepaste wet- en regelgeving voor het verwerken van opsporingsgegevens

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, NSC, ChristenUnie en FVD.

38 (Van Nispen c.s.) over de voorgeschreven procedures rondom de OM-strafbeschikkingen nader uitwerken in het Wetboek, de aanvullingswet of in een AMvB

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC en FVD.

62 (Van Nispen en Ellian) over het uitgangspunt dat misdaadgeld in beginsel altijd moet worden afgepakt

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

63 (Van Nispen c.s.) over budget uittrekken voor de uitwerking van de voorstellen van de commissie-Van der Meer II

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, ChristenUnie en FVD.

64 (Van Nispen c.s.) over het noodplan van de VSAN omarmen

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, ChristenUnie en FVD.

65 (Ellian) over effectieve remedies of rechtsmiddelen voor slachtoffers in de tweede aanvullingswet

Aangenomen met algemene stemmen.

66 (Ellian en Sneller) over de beweging naar voren duidelijker verankeren

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, ChristenUnie, SGP, VVD, BBB, JA21 en FVD.

67 (Koops) over lessen trekken uit het experiment met de zaaksgebonden strafrechter en gerechtsjurist

Aangenomen met algemene stemmen.

68 (Koops) over betere informatieverstrekking door het OM aan ontvangers van een strafbeschikking

Aangenomen met algemene stemmen.

datum 1 april 2025

blad 20

69 (Koops) over geen strafbeschikking uitvaardigen in gevallen waarin een taakstrafverbod geldt

Aangenomen. Voor: PvdD, Volt, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21, FVD en PVV.

70 (Mutluer) over meer waarborgen voor het oproepen van slachtoffers

Aangenomen met algemene stemmen.

71 (Mutluer en Van Nispen) over een adviesrol voor de Raad voor de Kinderbescherming ten aanzien van herstelrechtvoorzieningen voor jeugdige delinquenten

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, CDA, BBB en FVD.

72 (El Abassi) over een expliciete vernietigingsplicht voor niet-relevante persoonsgegevens en forensische kopieën

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt en FVD.

73 (El Abassi) over alle adviezen van de Autoriteit Persoonsgegevens overnemen

Verworpen. Voor: GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt en FVD.